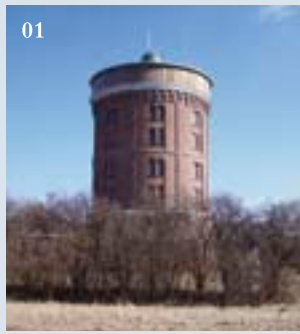

ROUTEBSCHRIJVING

Vanaf het gemeentehuis aan de Koningin Julianalaan kant gaat u rechtsaf. Wanneer de weg afbuigt naar rechts steekt u deze over en gaat u rechtdoor richting Leiden. U volgt deze weg totdat u aan het eind rechts de Cantineweg bereikt. Vanaf de Cantineweg ziet u de Watertoren staan in de duinen. U fietst over het fietspad richting de Watertoren.

01 | WATERTOREN

De functie van de watertoren van Katwijk (1878) was het opvangen van eventuele drukverschillen in het drinkwaternet.

De watertoren en het water in de waterleidingen, werd er op natuurlijke wijze druk gecreëerd dankzij de zwaartekracht en het systeem van de 'communicerende vaten'. Watertorens zijn daarom hoge constructies.

U vervolgt de weg en gaat bij de rotonde rechtdoor. Daarna volgt er een tweede rotonde waarbij u de weg oversteeft richting de Kooltuinweg. Op de Kooltuinweg ziet u aan de rechterkant het oude terrein van Vliegkamp Valkenburg ZH. U rijdt door op de Kooltuinweg en gaat linksaf de brug over richting de Torenvlietslaan. U rijdt rechtdoor totdat u een overblijfsel van een Romeinse weg tegenkomt.

02 | RESTEN VAN EEN ROMEINSE WEG

In 1984 werd er in Valkenburg een opgraving gestart naar aanleiding van de bouw van een nieuwe provinciale weg. Er werden resten gevonden van de Romeinse weg die de verschillende castella langs de Rijn met elkaar verbond. Even buiten het castellum lag langs de weg een burgerlijke nederzetting (vicus) met boerderijen, evenals een aantal militaire gebouwen zoals een graanopslag en een uitgestrekt grafveld. Een deel van de Romeinse weg is hier in gereconstrueerde vorm terug te vinden als monument langs de provinciale weg N206 tussen Leiden en Katwijk. Op het informatiepaneel kunt u meer lezen over de achtergrond.

U keert om op de Torenvlietslaan en neemt een stukje van de Achterweg aan uw rechterhand om vervolgens het fietspad aan uw linkerhand te nemen dat loopt langs de Ir. G. Tjalmaweg. Bij de tweede mogelijkheid gaat u het fietspad aan de rechterkant op om vervolgens de Broekweg te nemen. In de verte ziet u al de kerktoren van Valkenburg waar u naar toe fietst. U gaat rechts om de kerk totdat u het Castellumplein bereikt.

03 | CASTELLUMPLEIN MET KERKTOREN VALKENBURG

Onder het centrum van Valkenburg liggen zeven opeenvolgende Romeinse forten (castella). De plek getuigt van eeuwen Romeinse aanwezigheid op deze locatie. Daar vlakbij, op het Marktveld, is een tweede militaire locatie aangetroffen. Daarnaast is er sprake van een grafveld, een kampdorp en mogelijk een tempelgebied. Veertig jaar lang is hier uitvoerig archeologisch onderzoek uitgevoerd. Daardoor is Valkenburg een belangrijke bron van informatie over militaire complexen geworden. Onder archeologen staat Valkenburg bekend als één van de best onderzochte archeologische vindplaatsen in Nederland uit de Romeinse tijd. In het straatwerk van het centrum van het dorp zijn waar mogelijk de contouren van het laatste Castellum aangegeven. In de kerktoren van Valkenburg is een presentatie te zien van Romeinse vondsten uit Valkenburg en een overzicht van het archeologisch onderzoek. De toren is zaterdag geopend van 10.00 - 12.00 uur en op aanvraag (tel.: 071-402 79 61)

Onder archeologen staat Valkenburg bekend als één van de best onderzochte archeologische vindplaatsen in Nederland uit de Romeinse tijd.

U vervolgt het laatste stuk van de Broekweg en gaat linksaf de Hoofdstraat op richting Katwijk. Al fietsend verandert de Hoofdstraat in de Katwijkerweg en daarna in de Valkenburgseweg. Aan het eind van deze weg ziet u aan uw linkerhand de Molen staan.

Alternatieve route (zie oranje stippellijn op kaart): Vanuit de Broekweg rijdt u rechtdoor richting het Veerpad waar u 't Pontje kan nemen over de rivier de Oude Rijn. U vervolgt uw weg over het Valkenburgerveerpad en gaat aan het einde linksaf de Valkenburgerweg op en blijft deze weg volgen. Aan het einde van de Valkenburgerweg gaat u rechtdoor de Waterboslaan op. Aan het einde van de straat gaat u naar rechts en kunt u vanaf dit punt de route vervolgen zoals beschreven staat onder punt 4. U mist met deze route de molen (punt 4).

04 | MOLEN DE GERECHTIGHEID

Molen de Gerechtigheid (1740) is een rijksmonument. De molen heeft tussen 1933 en 1968 diverse verbeterde wiek-systemen gehad. Bij een brand in 1963 werd de molen inwendig zwaar beschadigd. In 1965 kocht de gemeente Katwijk de molen aan en liet hem in 1968 restaureren, waarbij weer het Oud-Hollandse wiek-systeem werd aangebracht. De molen deed vroeger

dienst als korenmolen en kan nog steeds als zodanig worden gebruikt.

Bij het kruispunt bij de molen gaat u rechtsaf de Sandtlaan op en deze blijft u volgen. Na de Sandtlaanbrug steekt u over op de rotonde. U blijft de Sandtlaan volgen. Bij het derde verkeerslicht waar de Sandtlaan is overgegaan in de Oegstgeesterweg, slaat u linksaf de Tramstraat in. Aan het eind houdt u rechts aan en gaat u vóór de kerk linksaf het Burgemeester Kooimansplein op. Hier ziet u de Rijsburgse Toren en het beeld van Floris V.

05 | DE RIJSBURGSE TOREN EN FLORIS V

De Rijsburgse Toren is het oudste monument van het dorp.

Het oudste monument in Rijsburg is de Toren. Het is het enige overblijfsel van de Abdij van Rijsburg. In de 16e eeuw verwoestte een brand de abdij. Vlak na de brand werd in 1578 de Laurentiuskerk achter de overgebleven toren gebouwd. De Abdij van Rijsburg was een belangrijk bestuurscentrum van het Graafschap Holland, waar het een komen en gaan was van de belangrijkste adel uit de 13e eeuw. Floris V (1254 - 1296) was in verschillende opzichten een belangrijke graaf. Hij zette zijn stempel op de geschiedenis van Holland. Boeren kregen moerassen die zij ontwaterden en omtoverden in vruchtbaar land. Ze groeven sloten en bouwden dijken. Er kwamen ook steeds meer verdedigingswerken. De bevolking groeide en de economie bloeide in die tijd. Dankbare boeren noemden Floris 'der Keerlen Gods'. Graaf Floris V bezocht Rijsburg vaak. Hij was een klein mannetje van 1.50m lang! Hij werd omgebracht, toen het volk hem uit handen van de edelen wilde redden.

U vervolgt de weg richting de Kerkstraat en gaat na het bruggetje naar winkelcentrum 'de Hofstuij' linksaf. U rijdt nu op Vliet N.Z.. Aan het eind steekt u deze straat schuin over, waarna u op 'Rajenburg' rijdt. Aan het eind van deze Tkrusing waar u naar links afslaat en meteen daarna meteen naar rechts de Spinozalaan op. Na ongeveer 100 meter ziet u aan de linkerkant Museum Het Spinozahuis. U kunt eventueel een kijkje nemen in dit museum.

06 | MUSEUM HET SPINOZAHUIS

De tegenwoordig wereldberoemde filosoof Spinoza werd in 1632 in Amsterdam geboren. Toen Spinoza in 1660 zijn geboortestad verliet, vestigde hij zich in Rijsburg. In de woning van de chirurgijn H. Hooman had hij een kleine kamer, waar hij lenzen voor optische instrumenten vervaardigde en waar hij zijn overpeinzingen met de ganzenpen neerschreef. Een heelmeeester uit de achttiende eeuw, J. Monnikhoff, heeft een aantekening nagelaten, waaruit blijkt dat het huisje waarin Spinoza van 1661 tot 1663 verbleef, een gevelsteen had met een vers van Dirck R. Camphuysen:

De tegenwoordig wereldberoemde filosoof Spinoza verbleef van 1661 tot 1663 in Rijsburg.

mede Spinoza's oeuvre, 17e en 18e eeuwse werken over hem, brieven, boeken, portretten en oude instrumenten. Open: ma-vr 10-12 uur en 14-16 uur.

*Ach! waren alle Menschen wijs,
En wilden daarbij wel!
De Aard waar haar en Paradijs,
Nu isse meest een Hel.*

Het belangrijkste bezit in Museum Het Spinozahuis is een reconstructie van de bibliotheek die Spinoza bij zijn dood bezat, alsmede 17e en 18e eeuwse werken over hem, brieven, boeken, portretten en oude instrumenten. Open: ma-vr 10-12 uur en 14-16 uur.

U vervolgt de Spinozalaan en keert aan het einde naar rechts de Sandtlaan op. Op de rotonde gaat u rechtdoor en u blijft de Sandtlaan volgen tot over de Sandtlaanbrug. Aan de linkerkant na de brug ziet u het oude Tolhuis (Rijksmonument). U slaat dan rechtsaf de Baron van Wijkersloothstraat in. Aan het eind van de straat slaat u linksaf naar de Burggravenvlaan die rechts afbuigt en verder gaat in de Overrijn. Hier zijn aan uw rechterhand enkele monumentale panden en een tuin gevestigd (zie monumentenlijst aan de achterzijde).

07 | HOF VAN KATWIJK

Het Rijksmonument maakt sinds 1966 deel uit van het bejaarden- en verzorgingstehuis van Stichting Valent RDB (De Wilbert). De buitenplaats 't Sandt uit de 17e eeuw naar ontwerp van Pieter Post (op de plek van het middeleeuwse kasteel met de zelfde naam) is nooit verbouwd. Pas in 1922 werd op een andere plek aan de Overrijn door Jan van Wassenaar (heer van Katwijk) de meer

bescheiden Hof van Katwijk gesticht. Uit dit pand is door verhoging en uitbreiding het huidige pand ontstaan. Baron van Wijkerslooth heeft in 1831 de Hof van Katwijk gekocht en er een R.K.-seminarie van gemaakt.

U vervolgt de weg op Overrijn en gaat linksaf de Roskamburg over om op de Tufmarkt te komen. Aan de linkerkant ziet u het gemeentelijk monument de Roskam liggen wat ondermeer een gerechtshuis en stadsherberg was. U steekt over naar de Van Egmondstraat en gaat rechtdoor de Kerkstraat in. Na enkele minuten ziet u aan de rechterkant het rijksmonument De Koningshof.

08 | DE KONINGSHOF

De Koningshof is een rijksmonument en is de voormalige hofstede van Carolus Boers, een bekende schout. Het hofje dateert uit 1805.

U vervolgt de Kerstraat en steekt aan het einde schuin over naar links de Zeeweg op. U vervolgt de Zeeweg en gaat bij de rotonde rechtdoor. U blijft de Zeeweg volgen en gaat voor de tweede rotonde naar

rechts de Karel Doormanlaan op. De volgende rotonde neemt u driekwart. U gaat over de brug en ziet aan uw rechterhand het Boezemgemaal liggen.

09 | HET BOEZEMGEMAAL

Het Boezemgemaal in Katwijk is het grootste gemaal van Rijnland. Dit gemaal, met een capaciteit van bijna 54 kubieke meter per seconde, voert het overtollige water af naar zee, en zorgt ervoor dat de waterstand binnen Rijnland op het juiste niveau blijft.

Het Boezemgemaal in Katwijk is het grootste gemaal van Rijnland

U steekt de rotonde rechtdoor over en rijdt verder op de Rijnmond richting Boulevard. Aan het eind ziet u een wit gebouw staan met de naam Hotel Savoy.

10 | HOTEL SAVOY

Hotel Savoy is een gemeentelijk monument. Door verbouwingen vanaf de jaren 50 tot hotel is de oorspronkelijke villa (Allegonda), naar een ontwerp van architect J.P. Oud, nog slechts beperkt herkenbaar. Ook Oud heeft de villa enkele keren voorzien van uitbreidingen. Het eerste ontwerp van Oud van de villa dateert uit 1917 en behoort tot de vroegste voorbeelden van Moderne architectuur vanaf de 20e eeuw in Nederland.

U fietst verder de Boulevard op waar u halverwege de Oude Kerk tegenkomt.

11 | ANDREASKERK

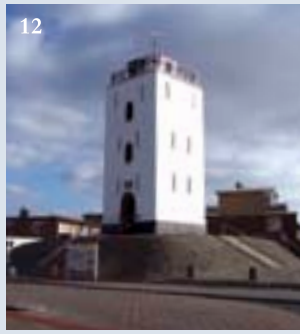

De Andreaskerk wordt ook wel Oude Kerk of Witte Kerk genoemd.

De Andreaskerk wordt ook wel Oude Kerk of Witte Kerk genoemd en is een rijksmonument. Oorspronkelijk stond de kerk bijna in het centrum, maar door duinafslag tijdens verschillende stormen staat het nu langs de kustlijn. De kerk is gebouwd in 1460 en hierna diverse malen hersteld.

U vervolgt de route langs de Boulevard en gaat linksaf naar het Vuurbaakplein waar de Vuurbaak staat.

12 | DE VUURBAAK

De Katwijkse Vuurbaak stamt uit 1605 en is een rijksmonument.

Voor de visserij is de Vuurbaak van groot belang geweest. De Katwijkse Vuurbaak stamt uit 1605 en is een rijksmonument. Voor de Katwijkers is de Vuurbaak altijd van groot belang geweest. In de volksmond werd deze ook wel de "Vierboet" genoemd. Men vertelde dat de kinderen, in plaats van door de ooevaer gebracht, uit de Vuurbaak kwamen... Vanaf ongeveer 1913 raakte

de Vuurbaak zijn functie kwijt, omdat er vanaf toen geen schepen meer op het strand aankwamen.

Men vertelde dat de kinderen, in plaats van door de ooevaer gebracht, uit de Vuurbaak kwamen ...

Vervolgens neemt u de Drieplassenweg tot aan de kruising Parklaan. U gaat linksaf de Parklaan op. U blijft de Parklaan volgen die overgaat in de Boslaan. Bij de rotonde gaat u rechtdoor verder op de Boslaan. Aan het einde van de Boslaan gaat u naar links op de Koningin Julianalaan. Aan de linkerkant vindt u weer het gemeentehuis van Katwijk.

Eindpunt.

Katwijk

MONUMENTEN fietsroute

Afstand:
ca. 15 km
Start:
Gemeentehuis
Katwijk

Een fietsroute langs rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten door Katwijk, Rijsburg en Valkenburg

COLOFON:

Katwijk

Uitgave: Gemeente Katwijk, Postbus 589
2220 AN Katwijk, Koningin Julianalaan 3
Telefoon: 071 406 5000
E-mail: info@katwijk.nl
Internet: www.katwijk.nl

Jaar: 2006
Tekst: Remon van Berkel en Heleen Zwanenburg
Foto's: Josine van Duijvenbode
Ontwerp: Dune Reclamebureau BV

Aan deze productie kunnen geen rechten worden ontleend.

Uitvergroete kaart: uitvouwen + z.o.z

Fietsroute
 — — — — — Alternatieve route
 Zie routebeschrijving z.o.z.

Omdat niet alle monumenten zijn beschreven in deze fietsroute volgt hieronder de monumentenlijst van de gemeente Katwijk.

- GEMEENTELIJKE MONUMENTENLIJST KATWIJK**
- Achterweg 18 Baron Sweerts de Landas
 - Wyborghstraat 2
 - Binnensluis 3, "Rijnlands Gemaal"
 - Blommersstraat 4 t/14 "Andreashof"
 - Boulevard 1, "Savoy"
 - Boulevard ong. standbeeld
 - Burgersdijkstraat 12
 - Commandeurslaan 17
 - Drieplassenweg 17, "hoofdgebouw Zeehospitium"
 - Drieplassenweg/Kamperfoeliestraat, "Trafostation"
 - E.A. Bergerstraat 1
 - Friezenstraat 1 t/m 23 (oneven), "Rooie Buurt"
 - Groote Steeg 2A

- Heerenschoolbos
- Hogeweg 1
- Kerkstraat 12/14
- Kerkstraat 16
- Kerkstraat 20
- Kerkstraat 44
- Kerkstraat 52
- Kerkstraat 54
- Kerkstraat 60/62
- Kerkstraat 70
- Koninginneweg 1 t/m 9, "Andreashof"
- Nieuwe Duinweg - Duinoordweg, "Burgemeester de Ridderpark"
- Nieuwstraat 13-31
- Overrijn 7, "Heerenschoolbos"
- Overrijn 7, "Mutua Fides"
- Reygerslaan, "Kalkfabriek"
- Rijnmond, "Rooie Buurt"
- Rijnmond 198, "Loods"
- Rijnstraat 2, "De Molenweide"
- Rijnstraat 13
- Rijnstraat 25

- Rijnstraat 47
- Rijnstraat 51
- Sandtlaan 2
- Sandtlaan 4
- Sandtlaan 6
- Sandtlaan 8
- Sandtlaan 10
- Schippersdam 2
- Sluisweg 8-10
- Sluisweg 16
- Sluisweg 1 t/m 23 (oneven), "Rooie Buurt"
- Te Brittenstraat 21
- Turfmarkt/Oude Rijn, "kademuur"
- Turfmarkt 2, "De Roskam"
- Turfmarkt 6
- Turfmarkt 8
- Voorstraat 23/25
- Voorstraat 43
- Voorstraat 55/57
- Voorstraat 59
- Voorstraat 60

- Voorstraat 77
- Voorstraat 77c
- Voorstraat/Gasthuishof 45/47
- Wassenaarseweg 156
- Wethouder F.E. Meerburg Sr. Kade 40 t/m 142 (even), "Rooie Buurt"
- Zeeweg 76
- Zeeweg 78
- Zeeweg 80
- Zeeweg 105
- Zeeweg 107
- Zeeweg 109
- Zeeweg 111
- Zeeweg 113
- Zeeweg 115
- Zuidstraat 101/103
- Zuidstraat 111

- RIJKSMONUMENTENLIJST**
- Boulevard 109, "Oude Kerk"
 - Boulevard 109, "toren Oude Kerk"
 - Bunkercomplex, zie Sportlaan

- Cantieneweg 19a, "het voorfiltergebouw, pompgebouw en watertoren"
- Castelweg (Het castellum te Valkenburg)
- De Woerd (Romeinse nederzetting te Valkenburg)
- Katwijkse duinen
- Kerklaan 8/10
- Kerklaan 12, "Ned. Herv. Kerk"
- Kerklaan 12, "hek"
- Kerkstraat 19 (Rijnsburg)
- Kerkstraat 30
- Kerkstraat 31
- Kerkstraat 33
- Kerkstraat 35
- Kerkstraat 47
- Louwestraat 7/9
- Louwestraat 10
- Moleneind 12 (Rijnsburg)
- Moleneind 17 (Rijnsburg)
- Moleneind 35 (Rijnsburg)
- Oegsteesterkanaal (Merovingisch grafveld te Rijnsburg)

- Overrijn 7, "Heerenhuys"
- Rijnstraat 38, 40
- Rijnstraat 42
- Rijnstraat 44
- Rijnstraat 50
- Rijnstraat 77
- Rijnstraat 88
- Rijnstraat 109, "Joodse Begraafplaats"
- Sandtlaan 1
- Spinozalaan 2 (Rijnsburg)
- Sportlaan 20a, "Bunkercomplex"
- Valkenburgseweg 3
- Voorschoterweg 52 (Valkenburg)
- Voorstraat 46, "Katwijkse Museum"
- Voorstraat 79, "Nieuwe Kerk"
- Vuurbaakplein, "Vuurbaak"
- Wassenaarseweg 85
- Zuidstraat, "Oude Begraafplaats"
- Zeeweg 127, "Gemeentehuis"
- Zeeweg 144